

Technische vragen raadsvergadering 4 juli 2023
Raadsvoorstel ZN1015955
Statutenwijziging Stichting Delta-onderwijs

Vragen van fractie:

Naam raadslid: Anne Lossez

De oude, vigerende statuten van Delta Onderwijs zouden niet compleet, onduidelijk en in strijd met de wet zijn.

1. Kan er aangegeven worden waar dit het geval is?

Delta-onderwijs heeft in de aanbiedingsbrief bij de raadstukken aangegeven dat het wenselijk en noodzakelijk is om de statuten te wijzigen. De laatste wijziging heeft plaatsgevonden in 2009 en sindsdien zijn er verschillende wetswijziging geweest die het noodzakelijk maken de statuten te wijzigen.

Het advies van VOO geeft op enkele punten aan dat de voorgestelde statuten niet voldoen aan de wettelijke eisen, óf niet wenselijk zijn. In het raadsvoorstel staat benoemd dat er in de statuten enkel het wettelijk verplichte is opgenomen. Dit spreekt elkaar tegen.

2. Voldoen de voorliggende statuten aan de wettelijke eisen?

Zoals te lezen in de aanbiedingsbrief van Delta-onderwijs en de reactie van de VOO voldoen de voorliggende statuten aan de wet. Daarbij merkt de VOO een omissie met betrekking tot opheffing of splitsing op. Daarover is de bestuurlijke afspraak gemaakt dat de gemeente Oosterhout wordt betrokken indien hiervan sprake is. Daarmee is de conclusie dat de statuten aan de wet voldoen.

3. VOO schrijft in haar rapport dat een bindende voordracht van ten minste één lid van de raad van toezicht het minimale is. Waarom is hier niet voor gekozen? Hoe ziet Delta Onderwijs dit zelf?

De gemeente Oosterhout heeft de instandhouding van het openbaar onderwijs overgedragen aan Delta-onderwijs en heeft op basis van de Wet op het primair onderwijs (WPO) een rol als extern toezichthouder. Die rol is door de wet gefaciliteerd. Die rol en de desbetreffende instrumenten wijzigen door de statutenwijziging niet.

Zoals verwoord in de bestuurlijke reactie wordt ervoor gekozen dit niet in de statuten maar in het reglement van de Raad van Toezicht op te nemen. Delta-onderwijs komt de gemeenteraad tegemoet door de procedure te handhaven (zij het op een lager regelniveau).

4. In het advies van VOO wordt geadviseerd dat het besluiten tot opheffing van de stichting of afsplitsing enkel kan gebeuren na toestemming van de gemeenteraad, moet worden opgenomen in de statuten. Waarom is hier niet voor gekozen? Hoe ziet Delta Onderwijs dit zelf?

Het college van bestuur van Delta-onderwijs en wethouder Beenhakker hebben in een overleg van 22 juni 2023 (naar aanleiding van het bijgevoegde advies van de VOO) afspraken op bestuurlijk niveau gemaakt over hoe tijdig aan de informatieplicht zal worden voldaan en de gemeenteraad haar rol kan pakken.

5. VOO adviseert ook om het werkgebied van Delta Onderwijs wél op te nemen. Waarom is dit niet opgenomen? Hoe zou dit wel mogelijk zijn?

Het standpunt van Delta-onderwijs is zowel in de toelichtende brief als in de raadsvergadering toegelicht. De VOO doet een suggestie in het laatste advies dat via een raadsbrief aan u is toegestuurd.

Hieronder volgt een nadere toelichting door Delta-onderwijs:

"In de huidige statuten is het werkgebied van Delta-onderwijs niet opgenomen en dat is ook in de voorgestelde statutenwijziging niet het geval. Op dit deel wordt dus geen wijziging voorgesteld. Er is geen wettelijke verplichting dat het werkgebied van een stichting statutair wordt vastgelegd. Het is aan de rechtspersoon (in dit geval Delta-onderwijs) zelf om dat al dan niet op te nemen.

De gemeente Oosterhout heeft de instandhouding van het openbaar onderwijs overgedragen aan Delta-onderwijs en heeft op basis van de Wet op het primair onderwijs (WPO) een rol als extern toezichthouder. Die rol is door de wet gefaciliteerd. Die rol en de desbetreffende instrumenten wijzigen door de statutenwijziging niet.

De rol van extern toezichthouder beperkt zich tot het openbaar onderwijs in de gemeente Oosterhout. Voor de gemeente Oosterhout is de (extern) toezichthoudende rol daarom in alle gevallen beperkt tot de in Oosterhout gevestigde openbare scholen. Mocht Delta-onderwijs buiten de gemeentegrenzen treden, dan verandert er daardoor niets aan die toezichthoudende rol.

M.a.w.: het opnemen van een werkgebied verandert de extern toezichthoudende rol van de gemeenteraad t.o.v. Delta-onderwijs niet.

Onderdeel van de extern toezichthoudende rol is de instemmingsbevoegdheid van de gemeenteraad op een statutenwijziging. Artikel 17 lid 5 van de WPO bepaalt:

De statuten van de stichting kunnen slechts worden gewijzigd na instemming van de gemeenteraad van de gemeente waarin de school waar openbaar onderwijs wordt gegeven, gevestigd is. Instemming kan slechts worden onthouden indien overheersende invloed van de overheid in het bestuur niet is verzekerd voor zover het openbaar onderwijs betreft.

De gemeenteraad kan derhalve slechts op een beperkte grond de instemming aan een statutenwijziging onthouden. Het al dan niet opnemen en/of definiëren van een werkgebied valt niet onder het instemmingsrecht.

Indien de gemeenteraad aan Delta-onderwijs een werkgebied wenst op te leggen, gaat de gemeenteraad niet alleen haar wettelijke bevoegdheden te buiten (zie hiervoor), maar beperkt het Delta-onderwijs ook in de mogelijkheid om o.a. bijzonder onderwijs buiten de gemeentegrenzen in stand te houden. Daarmee zou de gemeenteraad van Oosterhout de grondwettelijke vrijheid van onderwijs beperken.

Samenvattend: er is voor de gemeenteraad van Oosterhout geen wettelijke grond aanwezig om instemming aan een statutenwijziging te onthouden i.v.m. het ontbreken van een werkgebied in de statuten van een zelfstandige onderwijsstichting. Dit nog afgezien van het feit dat juist m.b.t. het werkgebied geen wijziging wordt voorgesteld omdat dit nu ook niet is opgenomen."

In het raadsvoorstel staat het kopje 'wat willen we bereiken'. Daaronder wordt beschreven dat door de aanpassing van de statuten, de statuten weer up to date en toekomstbestendig zijn. Daarnaast dat -na vaststelling- concrete afspraken gemaakt kunnen worden over de wijze waarop het toezicht op het openbaar onderwijs wordt vormgegeven.

6. Zijn er nog (andere) inhoudelijke redenen om de statuten aan te passen?

Nee, er is geen reden om aan te nemen die er zijn

7. Hoe is het maken van concrete afspraken over het toezicht geborgd in de statuten? Hoe kan de gemeenteraad straks sturen op het openbaar onderwijs? Wat voor soort concrete afspraken kunnen er gemaakt worden? Welke gedachte zit hier er achter?

De statuten beschrijven de wettelijke verplichtingen hierin. Er is overigens geen sprake van 'sturen door de gemeenteraad', omdat het bestuur van de openbare scholen is overgedragen aan Delta Onderwijs. Het college van bestuur van Delta-onderwijs bestuurt en zal conform de statutaire bepalingen hierover verantwoorden naar haar toezichthouders (en de accountant). De gemeenteraad is een extern toezichthouder. In informatieavonden (gekoppeld aan de jaarrekening en begroting van Delta onderwijs) kan aan deze rol vormgegeven worden..

De onderwijsvisie staat ook op de agenda. Daarnaast staat er in dit raadsvoorstel dat de huidige statuten niet aansluiten bij de filosofie van Delta Onderwijs.

8. Hoe sluit de onderwijsvisie aan op deze statutenwijziging?

De onderwijsvisie is een gemeentelijk document om de ambities te bepalen. Daarbij is gesproken en afgestemd met Delta-onderwijs. Delta-onderwijs staat voor eigentijds onderwijs en wil transparant zijn over besluitvorming binnen de daarvoor geldende wettelijke kaders en de code goed bestuur. Daarbij horen statuten die hieraan voldoen.

9. Wat is de filosofie van Delta Onderwijs en hoe komt dit terug in de statuten?

De kernwaarden en speerpunten van Delta-onderwijs zijn te lezen in het strategisch beleidsplan. Een van de belangrijke uitgangspunten is dat Delta-onderwijs zorgdraagt voor een gevarieerd onderwijsaanbod. Dit komt terug in de statuten (grondslagen van de scholen). Zoals de voorzitter van het college van bestuur heeft gemeld in de informatieavond is Delta-onderwijs op dit moment ook bezig met het formuleren van een strategisch beleidsplan waarin de visie wordt verwoord.

Antwoorden